

Є. В. Прохорова

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» (м. Київ)

ВИЯВЛЕННЯ ТЕНДЕНЦІЙ СТРАТЕГІЧНИХ ЗМІН НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ НА ОСНОВІ УЗАГАЛЬНЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ СТУДЕНТІВ З КУРСУ «УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМИ ЗМІНАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ»

Проведення досліджень з метою виявлення певних тенденцій і закономірностей економічного розвитку підприємств у масштабі країни, як правило, потребує суттєвих фінансових ресурсів. За умов, коли державний бюджет або приватні підприємці недостатньо фінансують моніторинг стратегічних змін, учені намагаються виконувати дослідження із використанням мінімальних доступних ресурсів. Дослідникам, які працюють у вищих навчальних закладах, доцільно залучати до виконання проектів студентів.

Студенти магістерських програм спеціальності «Економіка підприємства» при опануванні нормативної дисципліни «Управління стратегічними змінами на підприємстві» виконують індивідуальні завдання на матеріалах підприємств — баз практики. Виходячи з того, що кількість студентів тільки денної форми навчання на магістерському рівні спеціальності «Економіка підприємства» становить більше ста осіб щороку, кількість підприємств, діяльність яких аналізується, сягає кількох десятків. Крім того, якщо при виконанні аналізу зовнішнього середовища виконується порівняльний аналіз підприємства ще з кількома підприємствами-конкурентами, кількість підприємств, охоплених аналізом, збільшується до кількох сотень. Таким чином, якщо протягом кількох років узагальнювати аналітичні огляди, що виконані студентами-магістрантами, можна виявити деякі тенденції розвитку вітчизняних підприємств, у тому числі по галузям, по видам підприємств тощо.

Використовуючи такий резерв дослідників, як студенти-магістранти, при постановці завдань для виконання на матеріалах підприємств — баз практики викладачі кафедри формулюють завдання, які охоплюють актуальні проблеми функціонування вітчизняних підприємств.

Зокрема, вже кілька років студенти отримують індивідуальні завдання, спрямовані на дослідження стратегічних змін на підприємствах, які вони аналізують, змін організаційної структури

управління трьох—п'яти підприємств галузі, формування та зміцнення організаційної культури декількох підприємств, які працюють на одному ринку.

Виконання таких аналітичних робіт дозволяє виявити певні тенденції, які є характерними для підприємств, які працюють в однаковому конкурентному середовищі. Узагальнення виконаних досліджень сприяє визначенню тенденцій змін на певних ринках.

Тренінгова складова узагальнення досліджень студентів реалізується таким чином. Студенти, які виконували дослідження на матеріалах підприємств однієї або близьких галузей/конкурентних ринків, презентують результати своїх досліджень під час аудиторного заняття в навчально-тренінговому центрі економіки та управління підприємствами. Наочне представлення та обговорення групою результатів аналізу діяльності підприємств-конкурентів дозволяє виявити певні ознаки та тенденції, характерні для підприємств різних галузей. Таким чином, порівняння результатів власних досліджень із колегами по академічній групі зміцнює самоповагу студентів і підвищує усвідомлення ними значущості виконаної роботи.

Наприклад, у осінньому семестрі 2013—2014 навчального року студенти першої групи магістерської програми «Менеджмент проєктів та консалтинг» виконали дослідження стратегічних змін, що відбулися на 19 вітчизняних підприємствах, виявили тенденції змін організаційних структур управління та організаційних культур 53 підприємств 12 галузей та підгалузей економіки України. Узагальнення результатів цих аналітичних робіт дозволяє сформулювати тенденції стратегічних змін на підприємствах України.

Таким чином, в умовах обмежених ресурсів для виконання досліджень тенденцій змін на вітчизняних підприємствах залучення студентів до виконання аналітичних робіт за актуальними проблемами функціонування та розвитку підприємств є потужним ресурсом, який дозволяє визначати напрями розвитку вітчизняних підприємств та проблеми, з якими цей розвиток пов'язаний. Тренінгові технології сприяють більшому унаочненню інформації для роздумів та активізації роботи щодо формулювання висновків із результатів дослідження.

Література

1. Управління стратегічними змінами на підприємстві : практикум / [С. В. Прохорова, В. Б. Галушко, Н. М. Гаращенко та ін. ; кер. кол. авт. С. В. Прохорова]. — К. : КНЕУ, 2013. — 211 [5] с.